

16 DAYS OF ACTIVISM AGAINST GENDER-BASED VIOLENCE
16 DÍAS DE ACTIVISMO CONTRA LA VIOLENCIA DE GÉNERO
16 JOURS D'ACTIVISME CONTRE LA VIOLENCE DE GENRE
25 NOV - 10 DEC <http://16dayscwgl.rutgers.edu>

Od mira u kući do mira u svijetu: Osporimo militarizam i zaustavimo nasilje protiv žena!

Kampanja 16 dana aktivizma protiv rodno zasnovanog nasilja u 2013. godini nastavlja sa temom “**Od mira u kući do mira u svijetu: Osporimo militarizam i zaustavimo nasilje protiv žena!**” Nakon što smo uputile otvoren poziv za doprinos, primile smo povratne informacije od aktivistkinja i aktivista, kao i organizacija u okviru mreže 16 Dana, koji rade na zaštiti ljudskih prava, rodno zasnovanom nasilju, i društvenoj pravdi širom svijeta.

U 2013. godini, Kampanja 16 Dana je usmjerena na podizanje svijesti i djelovanje u okviru višestruke povezanosti rodno zasnovanog nasilja i militarizma, i naglašavanje veze ekonomskih i socijalnih prava i zaustavljanja rodno zasnovanog nasilja. Tema se fokusira na militarizam kao proizvod i normalizovanje kulture straha podržane upotrebom prijetnji nasiljem, agresijom i vojnom intervencijom, kao odgovorima na političke i društvene sukobe ili radi izvršenja ekonomskih i političkih interesa.¹

Militarizam je sistem strukturalnog nasilja koje **ugrožava ljudska prava i ljudsko dostojanstvo, bezbjednost, i sigurnost žena, muškaraca, i djece** u skoro svakoj zemlji i regionu u svijetu.² Uticaj militarizma se može vidjeti u procesu distribuiranja javnih budžeta za zdravstvo, obrazovanje, i javnih prostora u odnosu na vojni budžet; u zakonima i politkama koje marginalizuju žene i manjine; u diskriminacijskim politkama i aktivnostima koje realizuju ili odobravaju državne vlasti; i u odgovoru vojske naspram diplomatije u političkim i društvenim pitanjima.

Kampanja ističe **da su prava žena ljudska prava**, i priznaje ulogu patrijarhalnog sistema koji potvrđuje štetne običaje i zakonski podržane politke koje normalizuju nasilje nad ženama, i negiraju pravo žena na dostojanstven život.

Fokus Aktivnosti:

Kampanja 16 Dana će se usmjeriti na **tri prioritetne oblasti kroz naglašavanje povezanosti ekonomskih i socijalnih prava i rodno zasnovanog nasilja:**

- I. Nasilje počinjeno od strane državnih aktera: Državni akteri koriste prijetnju ili čin nasilja da bi održali ili stekli moć.** Oni tvrde da je nužno zaštititi državnu bezbjednost tako što će se nasilno ponašati prema osobama koje identifikuju kao prijetnju; seksualno i fizički zlostavljaju braniteljice ljudskih prava, demonstrantkinje, i disidentkinje koje se bore za politička, ekonomska, socijalna, i seksualna prava. Policija, sudije, i tužioci uznemiravaju žene koje su kao žrtve rodno zasnovanog nasilja prisiljene da ćute. U nekim mjestima, žene se kažnjavaju zbog seksualnog nasilja kojem su bile izložene. Rasprostranjenost **državne politike nekažnjavanja** za zločine počinjene protiv njenih naroda, protiv drugih naroda i lica bez državljanstva **je ozbiljan izazov za okončanje rodno zasnovanog nasilja i militarizma, i puno ostvarenje ženskih ljudskih prava.**

Države imaju dužnu obavezu – da poštuju, štite, i promovišu ljudska prava svih ljudi. Bez obzira na to, **ženama i devojčicama** širom svijeta se **i dalje uskraćuje i ograničava pristup ekonomskim i socijalnim pravima** (na primjer pravo na rad, obrazovanje, hranu, i vodu), dok državni organi uznemiravaju, napadaju ili ubijaju aktivistkinje koje se zalažu za ova ljudska prava. Aktivistkinje se obilježavaju kao prekršiteljice seksualnih i rodni normi i tradicionalnog “privatnog” prostora koji im se dodjeljuje u njihovim sredinama i zemljama, **aktivistkinje za ljudska prava ostaju mete nasilja počinjenog od strane države i kažnjavaju se zatvorskim kaznama.**

Tokom nedavnih demonstracija u Egiptu, aktivistkinje za ljudska prava su bile izložene maltretiranju, fizičkim i seksualnim napadima od strane demonstranata, vojnika, i policije, i prisiljavane su na testove nevinosti tokom boravka u zatvoru. Transrodne aktivistkinje za ljudska prava u Hondurasu su izložene ekonomskoj, političkoj i društvenoj diskriminaciji kao i ubistvima koja se ne zasnivaju na sudskim odlukama, a koja su odobrile ili počinile državne institucije.³ Aktivistkinje za ljudska prava u Iranu su redovna meta države, koja često ističe su one prijetnja moralnom poretku društva, ili da sarađuju sa subverzivnim elementima u cilju potkopavanja državnog integriteta.

Aktivistkinje za ljudska prava, posebno žene koje pripadaju autohtonim narodima, se bore i umiru kako bi zaštitile šume, vodu, i zemlju, kao prirodne resurse koji su od važnog značaja za ekonomski i socijalni razvoj njihovih zajednica.⁴ One se bore da sačuvaju zemlju svojih predaka od krađa, uništavanja i drugih zloupotreba od strane države i privatnog sektora,⁵ kao i da spriječe zloupotrebu vjetra, eksploataciju ruda, vode, nekontrolisanu sječu šume⁶, i iskorištavanje radne snage u tvornicama.

- 2. Nasilje u porodici i uloga lakog oružja:** Nasilje u porodici se kontinuirano događa širom svijeta, i većina žena doživi ili doživljava nasilje od strane intimnog partnera u nekom periodu života. Statistika pokazuje da **posjedovanje pištolja u domaćinstvu za 41% povećava rizik da će neko od članova domaćinstva smrtno stradati, dok se za žene, u kontekstu nasilja u porodici, odnosno nasilja počinjenog od strane intimnog partnera, taj rizik povećava za 272%.⁷**

Široka upotreba lakog oružja, koje uključuje pištolje, mačete, i noževe, povećava opasnost od povreda ili smrti žena i djece, i dovodi u vezu maskulinitet sa aktima nasilja. Mnoge zemlje su započele pripremu zakona i reformu javnih politika usmjerenih protiv nasilja u porodici/nasilja počinjenog od strane intimnog partnera. Međutim, još uvijek je potrebno da države i omoguće odn. realizuju stvarnu zaštitu i pomoć osobama koje su preživjele nasilje, te da osnaže reforme usmjerene na širenje lakog oružja. **Ekonomska ovisnost i iskorištavanje su faktori koji doprinose tome da se žene zadržavaju u situacijama u kojem su izložene nasilju.** Ekonomska neovisnost žena je od suštinske važnosti za osnaživanje njihovih života i ostvarivanje mogućnosti da svoja osnovna ljudska prava mogu koristiti u praksi.

- 3. Seksualno nasilje tokom i nakon sukoba:** Nasilni sukobi povećavaju ranjivost žena i djevojčica, jer su izložene silovanjima, seksualnom ropstvu, sakaćenjima, prisilnim trudnoćama i prisilne "brakove" u mnogo većoj mjeri nego u periodu relativnog mira.⁸ Žene i djevojčice koje nabavljaju vodu i drva za ogrjev, rade na poljoprivrednim usjevima, žene izbjeglice ili žene koje su smještene u kampovima za interno raseljene osobe, kao i žene koje žive u regijama opterećenim čestim sukobima paravojnih formacija i državnih vojnih snaga su posebno izložene ovim oblicima nasilja. U svojim različitim oblicima, seksualno nasilje se koristi kao oružje kojim oružane vojne grupe i vlade zastrašuju stanovništvo i kontrolišu zajednice. Osim toga, pripadnici vojske, kao i pripadnici mirovnih snaga su okrivljeni za zlostavljanja i silovanja žena i djevojčica u kampovima za izbjeglice.⁹ Žene koje rade ili žive u blizini vojnih baza su bile izložene seksualnom nasilju počinjenom od strane pripadnika trupa stacioniranih u tim regijama.¹⁰

Mnoge žene kontinuirano osjećaju psihološke, fizičke i društvene posljedice nasilja kojem su bile izložene i tokom dužeg perioda nakon što se nasilni sukobi završe. Žene koje su preživjele seksualno zlostavljanje u mnogim kulturama i običajima bivaju stigmatizirane i kažnjene. Umjesto podrške žene bivaju veoma često odbačene od svojih porodica ili zajednica nakon što su preživjele seksualno nasilje. U područjima gdje postoji borba različitih struktura i pozicija moći, žene i djevojčice se takođe izlažu rizicima da budu predmet prodaje ili razmjene, u svrhu rješavanja sukoba, vraćanja duga ili unaprijeđenja društvenih, političkih ili poslovnih odnosa.¹¹

Učestvujte u kampanji:

Kao i u predhodnim godinama, kampanja 16 Dana aktivizma protiv rodnog nasilja ohrabruje učesnice i učesnike da se usmjere na one oblasti djelovanja koje posmatraju kao najrelevantnije u njihovom specifičnom kontekstu. Učesnice i učesnici mogu odlučiti na koji način mogu uticati na svoje vladine strukture i lokalne zajednice sa ciljem pozitivnih promjena struktura moći koje ohrabruju.

Resursni paket za 16 Dana aktivizma:

Centar za globalno lidestvo žena priprema materijale za Resursni paket za kampanju 16 Dana aktivizma protiv rodnog nasilja u 2013. godini, koji će uključivati alate za podršku aktivnostima kampanje 16 Dana aktivizma. Materijal u okviru resursnog paketa će biti dostupan na više jezika u avgustu 2013. godine. Učesnice i učesnici Kampanje 16 Dana aktivizma mogu posjetiti našu web stranicu (<http://16days.cwgl.rutgers.edu>) i preuzeti Resursni paket, ili nas kontaktirati i zahtijevati printanu verziju materijala.

Kontaktirajte nas & saznajte više:

- Zvanična web stranica kampanje 16 Dana aktivizma: <http://16dayscwgl.rutgers.edu>
- Postirajte i pretražite aktivnosti na web verziji kalendara kampanje 16 Dana aktivizma na: <http://16dayscwgl.rutgers.edu/campaign-calendar>
- Uključite se na mailing listu kampanje 16 Dana aktivizma: https://email.rutgers.edu/mailman/listinfo/16days_discussion

O kampanji 16 Dana:

Tokom prethodnih dvadeset godina, globalna kampanja **16 Dana aktivizma protiv rodno nasilja** je bila usmjerena na javno zalaganje i koordinaciju aktivnosti podrške zaustavljanju nasilja prema ženama u lokalnim zajednicama i na međunarodnom nivou. Datumi **25. novembar (Međunarodni dan protiv nasilja prema ženama)** i **10. decembar (Međunarodni dan ljudskih prava)** su izabrani kako bi se naglasila veza između zaustavljanja nasilja prema ženama i vrijednosti ljudskih prava, i istakla polazna osnova da nasilje prema ženama predstavlja kršenje međunarodnih ljudskih prava. Kampanja **16 Dana** predstavlja organizovana strategiju koja poziva na uklanjanje **svih oblika nasilja prema ženama** od strane osoba i grupa širom svijeta. **Centar za globalno liderstvo žena** je organizacija koja koordinira kampanju 16 Dana na globalnom nivou.

- Facebook: <http://www.facebook.com/16DaysCampaign>
- Flickr: <http://www.flickr.com/photos/16dayscampaign>
- Twitter: [@16DaysCampaign](https://twitter.com/16DaysCampaign)
- 16 Dana Twitter haštag: #16days
- Skajp: cwgl_16days
- Tumblr: <http://cwgl.tumblr.com>

Prevod: Minja Štrbac, Udružene žene Banja Luka, BiH

- ¹ Center for Women's Global Leadership. "Intersections of Violence Against Women and Militarism Meeting Report". 2011. <http://www.cwgl.rutgers.edu/resources/publications/gender-based-violence/388-intersections-of-violence-against-women-and-militarism-meeting-report-2011>. [accessed 7 May 2013]
- ² Caprioli, M. "Primed for Violence: The Role of Gender Inequality in Predicting Internal Conflict". *International Studies Quarterly* (2005) 49, 161-178. <http://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1111/j.0020-8833.2005.00340.x/pdf> [accessed 7 May 2013]
- ³ International Federation for Human Rights. "Iran: Ongoing Judicial Harassment Against Women Human Rights Defenders". 21 April 2009. *RefWorld*. <http://www.refworld.org/docid/4a2cd0cd23.html> [accessed 9 May 2013]; Mackey, Robert. "One Year Later, Egyptian Women Subjected to 'Virginity Tests' Await Justice". 9 March 2012. *The New York Times*. <http://thelede.blogs.nytimes.com/2012/03/09/one-year-later-egyptian-women-subjected-to-virginity-tests-await-justice/> [accessed 8 March 2013]; REDLACTRANS & the International HIV/AIDS Alliance. "The night is another country: Violence and impunity against transgender women human rights defenders in Latin America." 12 December 2012. http://issuu.com/aids_alliance/docs/thenightisanothercountry#download [accessed 9 May 2013]
- ⁴ Wilkson, Tracey. "Environmental activist and her son slain in Mexico". 29 November 2012. *The Los Angeles Times*. <http://articles.latimes.com/2012/nov/29/world/la-fg-wn-activist-murdered-mexico-20121129> [accessed 9 May 2013]
- ⁵ Pasimio, Judy A. "Philippines: An Encounter - The Killing Of Three B'laan Tribal People". 23 October 2012. http://indigenouspeoplesissues.com/index.php?option=com_content&view=article&id=16567:philippines-an-encounter-the-killing-of-three-b-laan-tribal-people&catid=32:southeast-asia-indigenous-peoples&Itemid=65 [accessed 7 May 2013]
- ⁶ Smith, Jennifer E. "Indigenous Communities in Mexico Fight Corporate Wind". 1 November 2012. <http://upside-downworld.org/main/mexico-archives-79/3952-indigenous-communities-in-mexico-fight-corporate-wind-farms> [accessed 9 May 2013]; Asia Pacific Forum on Women, Law and Development (APWLD). "Mining and Women in Asia: Experiences of women protecting their communities and human rights against corporate mining". http://www.apwld.org/pdf/Mining%20with%20cover_opt.pdf. [accessed 7 May 2013]; Jarroud, Mariana. "Mining and logging companies 'leaving all of Chile without water'". 24 April 2013. *The Guardian*. <http://www.guardian.co.uk/global-development/2013/apr/24/mining-logging-chile-without-water?INTCMP=ILCNETTXT3487> [accessed 7 May 2013]
- ⁷ Amnesty International, the International Action Network on Small Arms (IANSA) and Oxfam International. "The Impact of guns on Women's Lives". 2005. <http://iansa-women.org/sites/default/files/newsviews/en-impact-guns-women.pdf> [accessed 13 May 2013]
- ⁸ Shannon, Lisa. "The rape of Somalia's women is being ignored". *The Guardian*. 11 October 2011. <http://www.guardian.co.uk/commentisfree/2011/oct/11/rape-somalia-women-famine> [accessed 13 May 2013]; UN Sub-Commission on the Promotion and Protection of Human Rights. "Systematic rape, sexual slavery and slavery-like practices during armed conflict". Gay J. McDougall, Special Rapporteur, 22 June 1998, E/CN.4/Sub.2/1998/13: <http://www.refworld.org/docid/3b00f44114.html> [accessed 13 May 2013]; Fisher, Siobhán, K. "Occupation of the Womb: Forced Impregnation as Genocide". *Duke Law Journal* Vol. 46, No. 1 (Oct., 1996), pp. 91-133 Published by: Duke University School of Law. <http://scholarship.law.duke.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=3320&context=dj> [accessed 12 May 2013]; Bunting, Annie. "Forced Marriage in Conflict Situations: Researching and Prosecuting Old Harms and New Crimes". *Canadian Journal of Human Rights* 1:1 165-185 (2012) <http://cjhrr.ca/wp-content/uploads/2012/05/Bunting-Forced-Marriage-in-Conflict-Situations.pdf> [accessed 12 May 2013]
- ⁹ Valladaras, Danilo. "Army's former sex slaves testify in Guatemala". *Inter Press News Agency*. 28 September 2012. <http://www.ipsnews.net/2012/09/armys-former-sex-slaves-testify-in-guatemala/> [accessed 13 May 2013]; BBC News. "Peacekeepers 'abusing children'". 27 May 2008. http://news.bbc.co.uk/2/hi/in_depth/7420798.stm [accessed 12 May 2013]; Nichols, Michelle. "Girls as young as six raped by Congolese soldiers: U.N". 8 May 2013. *Reuters*. <http://www.reuters.com/article/2013/05/08/us-congo-democratic-un-idUSBRE9470Z520130508> [accessed 12 May 2013];
- ¹⁰ Fackler, Martin. "Japan Sentences 2 U.S. Sailors to Prison for Rape on Okinawa". 1 March 2013. *The New York Times*. http://www.nytimes.com/2013/03/02/world/asia/japanese-court-convicts-2-us-sailors-in-okinawa-rape.html?_r=0 [accessed 12 May 2013]; Watanabe, Teresa. "Okinawa Rape Suspect's Lawyer Gives Dark Account: Japan: Attorney of accused Marine says co-defendant admitted

assaulting 12-year-old girl 'just for fun". *Los Angeles Times*. 28 October 1995 http://articles.latimes.com/1995-10-28/news/mn-62075_1_japanese-girl [accessed 12 May 2013]

¹¹ Tang, Alisha. "Afghan girls traded for debts, blood feuds". 10 July 2007. *USA Today*. http://usatoday30.usatoday.com/news/world/2007-07-09-afghan-girls_N.htm?csp=34 [accessed 12 May 2013]; RFE/RL's Radio Mashaal. "Swat Jirga Forces Family To Marry Off 6-Year-Old Girl To Settle Feud". 7 November 2012. *Radio Free Europe/Radio Liberty*. <http://www.rferl.org/content/pakistan-swat-jirga-marry-off-6-year-old-girl-feud/24764045.html> [accessed 12 May 2013]